

Kvalitativní výzkum (JSB 514)

(verze k 18. 2. 2020)

Mgr. Eva M. Hejzlarová, Ph.D.

St 8:00-9:20 (3015)

Anotace: Předmět se zaměří na specifika kvalitativního výzkumu, a to jak na sběr dat, tak na jejich vyhodnocení. Důraz bude s ohledem na zařazení předmětu v bakalářském studijním programu kladen na praktické využití těchto metod tak, aby studující byli schopni realizovat vlastní výzkum, ale i posoudit kvalitu výzkumu (např. v pozici úředníka zadávajícího výzkum či hodnotícího nabídky k výzkumu). Z metod sběru dat bude pozornost soustředěna zejména na rozhovor (prakticky) a dále na pozorování a výběr textů; z analytických metod bude probírána kvalitativní obsahová analýza, tematická analýza a interpretativní přístupy.

Cíle výuky:

1. Student/ka získá základní orientaci v oblasti sběru a analýzy dat v tzv. kvalitativní metodologii, a to s důrazem na využití v politologii a veřejné politice.
2. Student/ka získá zkušenosti ze sběru kvalitativních dat a z tzv. kvalitativní analýzy dat.

Podmínky pro splnění studijních povinností:

Aktivity kurzu jsou bodovány. V rámci kurzu je možné získat maximálně 100 bodů:

- 9 bodů za „minitesty“ na závěr každé hodiny (vycházející z látky probírané v dané hodině) (každý minitest je dotován 1 bodem, nepíše se na úvodní hodině a na hodinách, kde se reflektují konspekty)
- 13 bodů za články/texty (zpracování každého textu je dotováno 1 kreditem za předpokladu splnění zadání a včasného odevzdání)
- 12 bodů za domácí úkoly individuální (rozhovor; vytvoření návodu a informovaného souhlasu – 3; pořízení rozhovoru – 3, přepis rozhovoru – 3, analýza rozhovoru – 3) (zpracování každého kroku je dotováno 3 body za předpokladu splnění zadání a včasného odevzdání; pokud se odevzdání opozdí, snižuje se dotace na 2 body)
- 6 bodů za domácí úkoly skupinové (práce na výzkumné zprávě – 3 a prezentace – 3) (zpracování každého kroku je dotováno 3 body za předpokladu splnění zadání a včasného odevzdání; pokud se odevzdání výzkumné zprávy opozdí, snižuje se dotace na 2 body, za opožděnou prezentaci nejsou přiděleny body žádné)
- 32 bodů za konspekty (4 konspekty x 8 bodů) (každý konspekt je dotován z maxima 8 bodů – výsledné hodnocení závisí na kvalitě zpracování; „opravit“, tj. zvýšit hodnocení, lze maximálně u dvou konspektů)
- 28 bodů za závěrečný test

Studijní povinnosti splní ti, kteří obdrží více než 50 bodů (včetně) a zároveň odevzdají všechny individuální domácí úkoly a získají alespoň 15 bodů za konspekty.

Výsledná známka bude odrážet celkový počet bodů podle přehledu uvedeného níže.

90-100 A

80-89 B

70-79 C

60-69 D

50-59 E

49 a méně F

Docházka se neeviduje, v určitém smyslu evidenci nahrazují „minitesty“. Domácí úkoly se odevzdávají prostřednictvím moodle – moodlu kursu je na <https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=9121>.

Orientační program kurzu

(1) 19. 2.	Kvalitativní výzkum – úvod do kurzu
(2) 26. 2.	Kvalitativní výzkum – jeho logika; různé tradice kvalitativního výzkumu; pojmosloví; specifická kritéria kvality
(3) 4. 3.	Cíle a výzkumné otázky v rámci kvalitativního výzkumu
(4) 11. 3.	Výzkumné designy
(5) 18. 3.	Etické aspekty
(6) 25. 3.	Zadání na individuální a skupinovou práci; sběr dat: rozhovory (1)
(7) 1. 4.	Reflexe konspektů (1, 2, 3); reflexe návodů k rozhovorům, informovanému souhlasu
(8) 8. 4.	Sběr dat: texty a pozorování
(9) 15. 4.	Sběr dat: rozhovory (2)
(10) 22. 4.	Analýza dat (teoreticky a prakticky)
(11) 29. 4.	Interpretace a prezentace kvalitativního výzkumu
(12) 6. 5.	Rektorský den
(13) 13. 5.	Reflexe konspektu (4) a prezentace

Výzkumná a studijní etika a pravidla chování

Vzhledem k tradici univerzity a povaze vyučovaných předmětů bude kladen velký důraz na etické a odpovědné jednání všech studentů a vzájemný respekt. Etické a odpovědné jednání je navíc základem práce analytika veřejné politiky, na které studium připravuje. Za výrazné porušení etiky se přitom považuje zejména: a) plagiátorství – tj. citace slov, dat či myšlenek bez přesného uvedení zdroje; b) manipulace s daty a informacemi (např. jejich úprava či arbitrární vytvoření); c) podvody

jakéhokoli druhu. Diskuse nad jakýmkoli tématem mají být vždy vedeny korektně a věcně bez osobních invektiv a s respektem k dalším lidem v diskusi. Porušení pravidel (např. jakékoli případy plagiátorství) se bude striktně řešit dle disciplinárního řádu FSV UK (dostupný na <https://fsv.cuni.cz/pro-zamestnance/vnitri-predpisy/disciplinari-rad>).

Speciální vzdělávací potřeby

Studenti/ky se [speciálními potřebami](#), kteří jsou v tomto smyslu evidovaní na FSV a kteří vyžadují v předmětu specifická (podpůrná) opatření, nechtě se osobně obrátit na garantku kurzu před první hodinou či po ní nebo ji na počátku kurzu kontaktují e-mailem. V případě speciálních potřeb je vyučující připravena hledat potřebná řešení.

Kontakt a konzultace

Na konzultaci se studující zapisují přes webové stránky: <http://konzultace.fsv.cuni.cz/>

E-mail: eva.hejzlarova@fsv.cuni.cz

Hlavním komunikačním prostředím je moodle – stránky kurzu lze nalézt na (bude upřesněno). Bez přihlášení a aktivní účasti v tomto prostředí (odevzdávání úkolů, zpětná vazba) nelze kurz absolvovat.

Základní literatura

Drulák, P. a kol. (2008) Jak zkoumat politiku: Kvalitativní metodologie v politologii a mezinárodních vztazích. Praha: Portál.

Hendl, J. (2009) Kvalitativní výzkum. Praha: Portál. Ritchie, J., Lewis, J. (2003) Qualitative Research Practice. A Guide for Social Science Students and Researchers. London: SAGE.

Švaříček, R., Šedřová, K. (2007) Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách: pravidla hry. Praha: Portál.

Doplňková literatura

Blaikie, N. (2007) Approaches to Social Enquiry. Polity Press.

Denzin, N. K. & Lincoln, Y. S. (Eds.). (2005). The Sage Handbook of Qualitative Research (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.

Marshall, C. & Rossman, G. B. (1998). Designing Qualitative Research. Thousand Oaks, CA: Sage.

Schreier, M. (2012) Qualitative Content Analysis in Practice. Thousand Oaks, CA: Sage.

Silverman, D. (2000) Doing Qualitative Research. A practical handbook. Thousand Oaks, CA: Sage.